

Борба

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП

ОНС И ОК НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ
Велико Търново

Година XXXV

1978

ЮЛИ

15

Събота

Вестникът е основан
през 1943 година

Брой 83 (4073)

Цена 1 стотинка

ЗА СРОЧНО ПРИБИРАНЕ И ПЪЛНО ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА РЕКОЛТАТА

НАПОЯВАНЕТО!

След засушаването в последните дни напояването се превръща в решаващ фактор за изпълнение на компенсационните програми и на плана в селското стопанство въобще. Всеки ден сега е решаващ. Много от културите навлязоха в такава фаза на развитие, в която водата определя размера на добива. Но увеличени в жътвата и изпълнението на другите селскостопански задачи, в комплексите и стопанствата като че ли малко се сещат за поливане.

Според утвърдените графици всеки ден в окръга трябва да се напояват 21800 дека. Дневните задачи обаче не се изпълняват нито в Павликени, където има най-много поливни площи, нито в Свищов, Стражица, Велико Търново. Използва се едва 20 на сто от дъждовната техника, не се пристъпва към повсеместно денонощно напояване. А от поливните площи вече трябва да се получава по две и три реколти.

Примери за това как трябва да се работи има достатъчно. Както винаги и това лято образцова организация е създадена в Морава, масово се полива в Неда, Масларево, Патреш, Върбовка, Горна Липница, Павел. Ресен и в още редица стопанства. Но техните усилия, както и ускорените темпове, с които върви напояването в ПАК — Горна Оряховица, не могат да компенсират мислеността и бездействието на тези, които не бързат с поливането. А те не са никак малко и затова разминаването с графика продължава.

Има място за успокоение и след преваляването в четвъртък, няколкото литра дъжд на квадратен метър едва ли ще помогнат много. Необходимо е навсякъде да се създаде стройна организация, да се мобилизират всички сили за денонощно напояване. На първо място усилията трябва да се насочат към царевичната, люцерната, захарното цвекло, ябълките, прасковите, вторите култури. Вода, техника и обучени поливачи има достатъчно, не обходими са повече чувства за отговорност и желание за работа, за да се ползват сроци и качествено всички култури на поливни площи.

Средношколската бригада „Д. Дюлгеров“ с командир Дончо Грозев, която работи в консервна фабрика „П. Цвек“ — Горна Оряховица, изпълнява дневната си заетост средно 170 на сто. В бригадирското движение вече се включиха и студентите. В специализираното предприятие за преработка на плодове и зеленчуци — Кесарево работят 220 студенти от ВТУ „Кирил и Методий“ — Велико Търново и от висши учебни заведения в СССР, Чехословакия, Унгария, ГДР и Швейцария.

Бригадирско лято — 78

ПЪРВИ ДНИ — ПЪРВИ РЕКОРДИ

В сведението на Окръжния комитет на ДКМС фактите бяха формулирани кратко: „Средна заетост 5,11 лева, изпълнение на трудовите норми 170 на сто през изтеклата първа бригадирска трудова седмица“. Тези цифри веднага заинтригуват — те ме доведоха в консервна фабрика „П. Цвек“ — Горна Оряховица. Все пак успехите не се раждат от нищо. Те имат винаги своя основа.

На поточната линия бяха бригадирите от втори отряд — пълнеха буркани с краставички. Суровината се подаваше бързо, грижливите ръце сортираха краставичките по качество и ги предаваха по-нататък, където с точни движения момчетата пълнеха и затваряха бурканите. Всички действаха като свършен механизъм. Обратно не беше и възможно, защото изпълнението на нормата зависи от труда на всеки — независимо от характера на операцията.

В бригадирския лагер починаше втората смяна. Някои използваша слънцето, други просто се бяха събрали на приказка — разискваха най-новите постижения на светската космонавтика. Създадени бяха всички условия за пълноценна

почивка до настъпването на смяната. Иначе не е възможно и добра работа. На това мнение беше и командирът на бригадата „Димитър Дюлгеров“ Дончо Грозев. Намерих го в шаба. От него научих много интересни неща. В бригадата, в двата отряда, в четите е създаден добър колектив. Бригадирите са разбрали необходимостта от него. Разбрали са, че без съвместен труд на всеки един успехите са невъзможни, че не ще бъде осъществено обещанието за 160 на сто изпълнение на всекидневните норми.

От голямо значение е организацията на свободното време. Това е територия на създаденото време — местно комсомолско дружество. През изминалата десетдневка са проведени две забави с участието на културната бригада от Велико Търново, екскурзия до паметника в местността Тасладжа, спортни състезания по волейбол и футбол, посещения на концерт, кино. Всеки петък е радиоден на бригадирите, всяка неделя излиза от печат бюлетинът на бригадирския комитет на ДКМС „Бригадирска трибуна“, списван предимно от бригадирите. Предвидени са и други интересни прояви, много от които ще се осъществят съвместно с фабриката комсомолска организация — вечер на патрона, срещи със светски специалисти от окръга, поканени са лектори от дружество „Г. Кирков“, подготвя се рецитал „България — древна и млада“ за участието в окръжния фестивал на художествена самоделност, разговор за ВЛКСМ. Всичко това е на

сочено към една цел — възпитание на младите хора. И несъмнено момчетата и момичетата от гимназия „Г. Измириев“ и техникума по обществено хранене в Горна Оряховица ще запазят добър спомен за незабравимите бригадирски дни.

Това са корените на успеха. Ако не беше така организиран бригадирският живот, едва ли бригадата щеше да се класира на второ място в окръга, едва ли обикновените момчета и момичета като Евтим Василев, Диана Йорданова, Иво Нацев, Йорданка Стойкова, Росица Върбанова, Вилма Маркова, Нели Димитрова, Милена Петрова щяха да поставят своите трудови рекорди (най-големият от които 1500 буркана на бригадир за една смяна). Това е и най-добро средство за възпитание. Само по този път от днешните бригадирши ще израснат бъдещите герои на труда.

На 17 юли ще бъде даден стартът на 11-те ударни дни в чест на XI световен фестивал на младежта и студентите. Няма съмнение, че бъдещите успехи ще бъдат още по-големи. Няма съмнение, че бригадата „Димитър Дюлгеров“ винаги ще бъде в първите редици на синевозлатата армия в окръга.

Орлин БОЧЕВ

Ожънаха есенниците

В четвъртък приключиха жътвата на пшеницата механайзираторите от АПК — Павликени. Организиран в 18 механизирани отряда, за 15 дни те ожънаха 112 000 дека с есенници. Първи в комплекса ожънаха комбайнерите от Стамболово, Павликени и Дъскот.

Сега усилено се прибира славата. Вече са освободени от нея повече от 60 000 дека.

Вчера бе изпълнен и разчетът за сентбата на втори те култури.

Добрата организация на труда и преминаването на двусменен режим на работа на комбайните в АПК — Полски Тръмбеш бяха основните предпоставки за срочно прибиране на хлябното зърно. Единадесетте механизирани отряда ожънаха 73 000 дека пшеница само за 8 дни. Първи приключиха жътвата механизаторите от Страхилово, Павел и Климентово.

Досегащата равностойност показва, че АПК — Полски Тръмбеш значително е превъзпълил плана за добивите от есенните култури. Сега усилията са насочени към сентбата на втори култури.

Вчера завърши жътвата и в ПАК — Горна Оряховица.

Емилия ГУГОВА

СТРЕМЛЕНИЕ КЪМ КРАСОТА И ХАРМОНИЯ

Националната комисия за благоустрояването и хигиенизирането на населените места отчете съвнованията за 1977 г. и определи Великотърновски окръг за национален първенец

Не само природните забележителности и богатите културни и исторически ценности правят Великотърновски окръг красив и привлекателен край на нашата страна. Годиш наред, заедно с интензивното развитие на икономиката, тук се изпълнява една широка и целенасочена програма за благоустрояване и хигиенизиране на селищата, за превръщането им в приятна и културна среда за труд и отмора. Сред всички слоеве на населението, с общите усилия на държавни и обществени институти, се поде едно дълбоко съзнателно благородно движение за създаване на чистота и привлекителност на домовете, кварталите, улиците, предприятната и стопанствата.

С безвъзмездния труд на хората станаха още по-китни и хубави Велико Търново, селата Драганово, Козловец, Сашево,

Бутово, преобразиха своя лик милите градове Бяла черква, Дебелец, Долна Оряховица, други.

Само през 1977 година общо в окръга бяха вложени 600 000 доброволни трудови дни, което е с близо сто хиляди повече от предната година. Увеличи се заложеното богатство. Площите на парковете и градините се разшириха с още 512 декара. Край пътища и ален залюляха младите стволни близо 10 000 декоративни и плодни дървета. Трайните настипки по улицината мрежа се удължиха със 112 километра. Получиха пътищата вода още 3700 жилища.

С изрядната си чистота, уредба и уютност вече 41 000 дома в ност високата оценка „Образцов дом“.

Петранка ДИМИТРОВА
Кореспондент на БТА

Първенци в жътвата

към 13 юли 1978 година

АГРЕГАТНИ ГРУПИ

1. Агрегатна група от пет комбайна с отговорник Христо ЕВТИМОВ от Лясковец, ожънала за петдневката 3065 декара и овършала 1054 тона. За деня — 611 декара и 205 тона. Среднодневно натоварване — 613 декара и 210 тона за деня — 122 декара и 43 тона.

2. Агрегатна група от четиря комбайна с отговорник Здравко ЕНЧЕВ от Долна Липница, ожънала 2230 декара и овършала 994 тона. За деня — 440 декара и 256 тона. Среднодневно натоварване — 557 декара и 293 тона, за деня — 110 декара и 64 тона.

КОМБАЙНЕРИ

На СК-4 — Боньо ИВАНОВ и Димитър РУСАНОВ от Дъскот, ожънали 893 декара и овършали 372 тона. За деня — 120 декара и 39 тона; Стоян ПЕТРОВ от Златарица, ожънал 1963 декара

и овършал 502 тона. За деня — 80 декара и 22 тона. На „Нива“ — Марин НИКОЛОВ и Пенчо ВАСИЛЕВ от Неда, ожънали 1652 декара и овършали 698 тона. За деня — 172 декара и 54 тона.

На „Колос“ — Петър НЕДКОВ и Борис АЛЕКСАНДРОВ от Павликени, ожънали 2354 декара и овършали 1017 тона. За деня — 180 декара и 70 тона.

БАЛИРОВАЧИ

Трифон ПЕТРОВ от Вилмовград, балирал славата от 3030 декара, за деня — от 230 декара.

Вчера инж. Иван РУСКОВ и Иван КОВАЧЕВ, специалисти в управление „Земелно и хранително промишленост“, връчиха награди на първенците. Агрегатната група на Христо Евтимов от Лясковец получи платче „Първенец“ и 40 лева, а агрегатната група на Здравко Енчев от Долна Липница — 30 лева.

СВЕДЕНИЕ

за хода на някои селскотопашки работи в окръга към 13 юли 1978 г. (в проценти).

ПАК в АПК	Жътв. пшеница	Заст. зърно	Заст. култура	Полета	Първенци
Г. Оряховица	96	52	100		
Павликени	100	18	97		
Свищов	52	11	53		
П. Тръмбеш	100	25	100		
Стражица	38	50	15		
В. Търново	56	49	72		
Златарица	89	2	32		
Елена	—	—	0		
Сухиндол	91	—	39		

ОБЩО ЗА ОКРЪГА

82 31 78

Навременна ПОМОЩ

С много напрежение са изпълнени сего дните на тружените от Обединение. Всеки ден пряко в производството работят над 1000 човека. Наред с кооператорите на помощ дават и бригадирите от Велико Търново, които се трудят в зеленчуковата градина в Иванча.

Досега се отличиха помощниците от Централния военен архив, фабриката за преработка на пластмаси, Горскопромишлената комбинат, Фабриката за безалкохолни напитки.

На помощ за прибиране на реколтата дойдоха и бивши жители на селото, които работят в предприятията в околните градове. Похвална е постъпката в това отношение на семейството на Колю Йорданов. Николай, работил в ЗФМК „Трифон Саралиев“ — Велико Търново. Сега той е комбайнер, жена му — отчетник за работата на комбайните, а синовете помагат при балирането на славата.

Йордан КАРАНДАЛИЕВ

ОТТУК ЗАПОЧНА ВТОРАТА БЪЛГАРСКА ДЪРЖАВА

Разговор с арх. Теофил ТЕОФИЛОВ във връзка с реставрацията на църквата „Св. Димитър Солунски“

По предложение на Общонародния комитет за развитие на Велико Търново като исторически, културен и туристически град наскоро в БАН се състоя обсъждане на проекта за реставриране на историческата великотърновска църква „Св. Димитър Солунски“ на арх. Теофил Теофилов. На заседанието, преминало на много високо научно равнище, е бил окончателно приет проектът на арх. Т. Теофилов за реставрация на църквата.

Непосредствено след това се срещнах с младия великотърновски архитект, който в продължение на около 4 години заедно с доц. Янка Николова, археолог от Великотърновския университет, упорито проучва паметника и има много варианти за реставрирането му. Той бе видимо доволен от успешния изход на дългогодишния си труд и с удоволствие отговори на зададените му въпроси.

Какво е мястото на църквата „Св. Димитър Солунски“ в историята на Втората българска държава?

— Този паметник има особено място в нашата история и средновековна архитектура. Тук през 1185 братята Асен и Петър обявяват въстанието против византийското иго. В същност оттук започва началото на Втората българска държава. Тя е била една от църквите с определена важност в живота на столицата град. Там са били коронясвани царете от династията на Асеневци. По време на робството тя е била енорийска църква. Като такава просъществувала до края на 18 век, когато била опожарена и ограбена от кърджалиите. В този си вид църквата остава до първата половина на 19 век.

— Кой първ е оценял стойността на този паметник и откога датира опитите за неговото запазване?

— През 1848 г. със средствата на търновския табашки

еснаф църквата била отново въздигната. Но ремонтът бил много елементарен и завършил с двускатен покрив. Тогава изчезнала и първоначалната кръстокуполна схема на плана. Първите археологичски проучвания на църквата започват от 1906 г. под ръководството на Моско Мокос, а по-късно, през 1921 г. от учителя по история в града Тодор Николов. За съжаление, публикуваните от тях материали са загубени.

Последният силен удар за паметника е нанесен от земетресението през 1913 г. Голяма част от фасадните елементи, които са били съхранени, изчезнали тогава. Оцеляла е единствено абсидата и няколко стенописа по нея, но те са такъв фрагменти, че не дават дори една сена.

По инициатива на Т. Николов руините били консервирани и запечатани с камени плочи, а над абсидата бил поставен дървен защитен покрив. В този вид ние я вирахме паметника в 1970 г.

— Кога и въз основа на какви данни започна реставрацията на църквата?

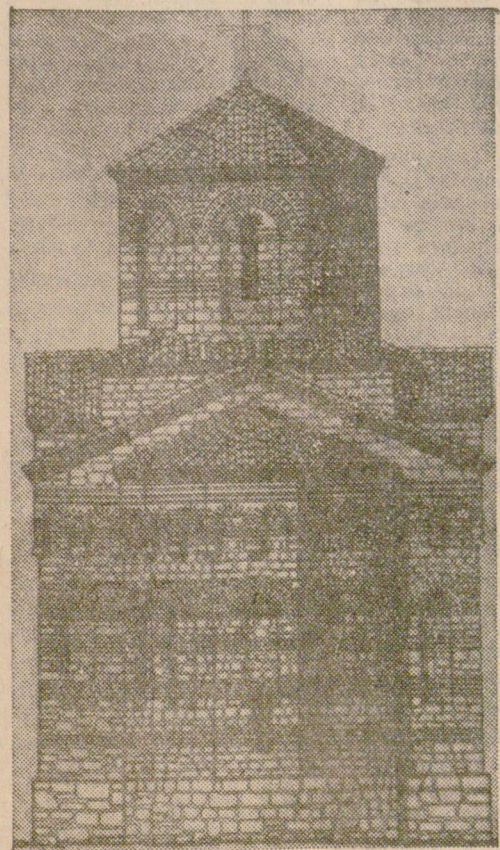
— Първите археологичски разкопки започват през 1971 г. под ръководството на доц. Янка Николова и студенти от специалността история от Великотърновския университет. До този момент не беше известна плановата схема на църквата. Навсякъде тя е публикувана с оня план, който заваряваме транзитно формиран по време на реставрацията и консервацията от табашкия еснаф.

Разкопките изясниха плановата схема, и типа й — кръстовидна, кръстокуполна еднокорабна църква с вписан кръст вътре. Абсолютно аналитични са плановите схеми на църквите „Архангелите“ в Несебър и на тази в Червен.

Археологическите проучвания допринесоха за разкриването на нови материали, документирани по начин на изпълнението на фасадите, както и на множеството фрагменти от тяхната украса. Трябва да се спомене, че при проучването на обекта бяха изказани някои съмнения. Смяташе се, че са съществували две църкви — едната от

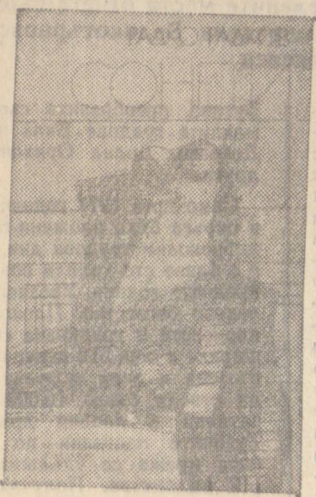
тях е по-късна. Направихме химически анализ на хоросановите разтвори и се установи, че различията са в границите, допустими едва ли не за едно бурканче. Така категорично бе доказано, че паметникът е от една епоха, далечно изграден, без никакви периоди.

Събраният исторически материал ни даде възможност да установим фасадната украса, което е много важно за този паметник. Освен това тя се цитира и като една от първите представители на Търновската живописна школа в архитектурата или по-точно на български стил във византийската архитектура по това време. Той е наречен „живописен стил“ в архитектурата заради тази колоритна фасадна украса, което е типично българско явление и е отличителна черта на средновековната българска школа. Този стил го има в църквата „Архангели“ в Несебър вече в пълния му разцвет, а в „Св. Димитър Солунски“ е като един от първите

Графическа реконструкция — работна хипотеза за установяване архитектурния образ на църквата „Св. Димитър Солунски“. Източна фасада

С орфическа грация на духа

„Сонети“ — нежната изповед на един поет, са вече в ръцете на българския читател.

Класическият талант на Радков, съградил нежност на образите — гравюри на интимните човешки чувства, ни отвежда до безсмъртната каменна плетеница върху фронтон на Парижката светла богородица. Гравюра, в която има много младост. И изповед. Любовта е богинята, а перото на поета — колесницата, носеща триумфалната востанка. Тя не сразява сърцето, не прекъсва човешкия път, напротив — при Радков тя е живот, нежна и много красота, която облягала ва.

Тръгнал по пътя на сравнението, не че се уплаша да напиша, че сонетите на „младия русокоп поет“, как то преди време го нарекоха Здравко Петров, напомнят мозайките на Равена... Толкова много симетрия, старинна красота и простота. Като че ли цитра възлюбения другарува с поета, надина през неговото рамо и съобщава на света написаното.

Дланта ми, тази златна косата ти, но тя без страх през пръстите ми, като струя във въздуха и въздуха звънти.

Ето го жреца на любовната поезия, на нежните строфи и акварелни шрихи — цял целеничък се огледал в тях. Наистина самобитно явление. Радков възвръща предметната свежест на нещата, „адализма“ на света. В неговите стихове има артистичност и лаконизъм. Най-вече лаконичен психологизъм, който не познава никакви словесни излишества и сантиментални орнаменти. Всичко при него е произнесено със шепот, откровено и изповедно. Лиричната сдържаност и стремежът към класическата простота и ясност в сонетите показват в нова светлина интимния човешки живот и психология. Сместът в стиховете на Радков е скрит в подробностите, най-незначителната дума и жест дават простор на въображението да доизгради лиричната ситуация. Никъде няма да срещ

Радко Радков, Сонети. Изд. „Г. Бакалов“ — Варна, 1978 г.

МОНОЛОГ НА ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ

Да те погледам още, малко още, мой Търновград, преди със похлупак, изядан от смъртта в беззвездни нощи, над теб да легне гъст столетен мрак на непрогледно робство...

Ето там са колоните на мраморни дворци с мозайки на монарси и светци и тънкоцветни шарки за украса. Те помнят коронации и шум на мантии в багреносини зали, и прогласите на държавен ум, и празници, в които са звучали победните надзвоници...

Без дъх, гърдите съзерцавам тези кули, където, ей сега, ще се отбули усмихната цариния...

Царев връх, огледан във водите лъчезарни на Янтра, с тях течеш да поздравяш Трапезица и нейните звънари — хилядокуполен — да уловиш с крило на облак, светнало в реката. Света гора, наистина си свята с покой в позлатените глави на манастири слави, стародавни, подслон за мъдреците православни, небесни академици...

Рис. Христо ПАНЕВ

Какви сияния отсякяхте! Меленост! Безмислица е твоята глупост! Не ми се вярва тази велелюбов да рухне в пламъците и сине да тичат бисерите!...

Нека още да те погледам, град мой! Остани в очите ми със златните ресни от рапките на чудотворни мощи, пренесени от нашите царе да овенчат техните победи и да ги славят иносите бледи с перата си...

Не може да умре подобен град, светилище, родина на мъдростта, тъй дивно процъфтял със школите си... Всичко съм му дал да го наричат столица, Атина на цялото славянство! Колко труд и колко бодърстване дни и нощи! Затуй ли те направихме прочут — да се превърнеш в пепел!

Само още да те погледам... докато велик и славен светиш. Малко ни остава. Но твоят пастир ще те защити и с кръст и с меч! Като христов войник!

Радко РАДКОВ

Възходящ успех

Танцовият самодеен колектив при Дома на културата на транспортните работници от Горна Оряховица има почти 60-годишно съществуване. През този дълъг период той набирал сили. През 1964 г. самодеятелите стигнаха до 30 налния фестивал и... толкова.

След като беше назначен за режисьор Петко Денев, започна методична и съсредоточена работа. В продължение на три години режисорът и самодейците-актьори упорито и всеотдайно се готвеха за достойно представяне на Петия републикански фестивал на художествената самодеятелност. Бяха подготвени пиесите „Татуал“ от Г. Кара славов, „Свобода или смърт“ — театрална композиция от П. Денев, „Вражалец“ и др.

На градския преглед през март пиесите бяха класирани за окръжен и заключителен етап — театралния колектив с „Вражалец“, естрадния състав с „Карнавална история“ и художествено слово с „Свобода или смърт“.

На композицията „Свобода или смърт“ бе присъдено звание „Лауреат на Петия републикански фестивал“ и два бронзови медала. Най-висок успех постигна театралният колектив с постановката „Вражалец“. Той завоюва звание „Лауреат на Петия републикански фестивал“ и стана носител на златен медал, Златни медали и лауреатско звание получиха и режисьорът Петко Денев и актьорите Никола Кюрлимов, Кичо Маринов и Никола Василев. Или общо с двете пиеси колективът завоюва 13 лауреатски звания и 13 медала.

А ето и две мнения на участници в журито: Лилиана ТОДОРОВА, заслужила режисьорка от Академичния театър „Иван Вазов“ — София: „Радков се, че един самодеен театрален колектив представи „Вражалец“ не само на равнището на професионалното изкуство, но и с нова, оригинална алапация. Това бе един силен актьорски състав, на който бяха завидели редица утвърдени професионални актьорски състави“.

Стоян НАЙДЕНОВ, гл. редактор на сп. „Художествена самодеятелност“: „Видях един нов „Вражалец“ и същевременно толкова близо до авторската интерпретация. Особено ми хареса модерното режисьорско хрумване — с много смелост и фантазия, със съвременен прочит на пиесата“.

Чудесни успехи пред 60-годишния юбилей на един от първите в страната работнически състави на ж. п. транспорт.

Пенчо КАРАЛИЕВ

Желани гости

Неотдавна състав на ДО „Театър и музика“ от София гостува на турските си от Беброво и Палици. Фолклорният състав „Весела неделя“ с ръководител Лазар Лалев изнесе в салоните на Народните читалища концерти. С голям интерес бяха посрещнати песните на певците Мария Добрева, Иванка Стоянова, Мария Канкова, Иван Пановски. А хумористът Сава Савов създаде много весело настроение.

Димитър ДРАГАНОВ

Справочник на читателя

Новите филми на екрана

„ПРАВИЛО БЕЗ ИЗКЛЮЧЕНИЕ“ — филм на ГФР. В кината му сюжетът е „втъка“ много моменти, които ни напомнят класическите образци на този жанр. И тук има извършено престъпление, типичната криминална „загадка“ за зрителя, преследвания на полицията и агентите, внезапни обрати във филмовото действие, предположенията за живота на главния герой? Защо една случка може да обрча предишния спокоен живот на един човек? Какви са в действителност съпротивителните сили на обикновените „малки“ хора на Запад срещу макушениците на парите?

„НА ЗЕМЯТА МЕ ЧАКАТ“ — съветски. Сценарист — Виктор Митрошенков, режисьор — Марк Тольмачов. Авторите са избрали за обект на своето художествено изследване „обратното измерение“ на възхода. Героят на филма, отличен летец-изтребител, прави своя по

слепен полет преди замиване то си за „Звездното градче“. Кратка загуба на съзнанието по време на този полет става причина за коренен обрат в живота на блестящия космонавт: на следващия ден вместо в „Звездното градче“ той се озовава в малка база на военно-транспортната авиация, за да замени космически кораб с неуспешен транспортен самолет и мечтите за полети до непознати планети — с превозването на... сено. Известно е в какво психическо състояние може да попадне и психическият дух човек след подобен шок, колко усилия са нужни след това, за да възстанови душевния си равновесие и нормалните контакти с обкръжаващата го действителност. Именно този процес на вътрешно уравновесяване се стреми да анализира авторите на филма.

„НЕЗАБРАВИМА ЕСЕН“ — монголски. Филмът ни запознава с живота в една студентска биргада, разкрива светлите и чисти чувства на едно момиче, за което любовта е всичко на този свят. Той е любовният най-вече поради това, че разкрива душевността на един далечен приятелски народ. Показва един свят, който завладява с откровеността си, с привързаността си към земята, към хората.

Из филма „На земята ме чакат“

КИНО

От понеделник до неделя включително кината в градовете на окръга ще проектира:

ВЕЛИКО ТЪРНОВО: „Постава“ — тел. 2-05-42, голяма зала — „Правило без изключение“ — 10, 14, 16, 18 и 20 часа; малка зала — „Двама са малко, три са много“ — 15.30 и 19.30 часа; детски филми — 17.30 часа, а в събота и неделя и от 10 часа; научно-популярни филми — 18.30 часа — „Българският студентски спортзал“, „Среца с Норвегия“, „Черният лед“; „Искра“ — тел. 2-00-43, „На земята ме чакат“ — 15.30 и 20 часа, „Отличане на девойка“ — 10, 13.30 и 18 часа; „Девети септември“ — тел. 2-00-81, „Незабравимата есен“ — 13.30 и 18 часа, „Красива, честен емигрант“ — 10, 15.30 и 20 часа; „Труден фронт“ и квартал „Чолакчи“ — Утрото е неповторимо, „Червена земя“, лятно кино „Космос“ — „Добрата следа“

ГОРНА ОРЯХОВИЦА: „Лепни“ — тел. 4-21-71, „Умрял съм в краен случай“, „Другарят пред сателата — център нападател“, „Бинго“, квартал „Калтеник“ — „Това не ме засяга“, „Нашите дъждове“, професионално кино „Хар Стоянов“ — тел. 67-61, „Паломо“, „Къщата“, лятно кино — „Обича на майката“

СВИЩОВ: „Алеко“ — „Правило без изключение“, „Влакът стрела“, „Кавказка пленница“, ПЛАВИКЕНИ: „Димитър Стоянов“ — „На земята ме чакат“, „Цетарката“, „Кралят Пеле“, ЛЯСКОВЕЦ: „Христо Ботев“ — тел. 20-44, „Момчетата в океана“, „Подкрепете местния шериб“, „Кралят Пеле“, „Бялата мафия“, „Отокар се намесва“

ЕЛЕНА: „Христо Ботев“ — тел. 21-85, „Компарсита“, „Ветур“, „Транссибирският експрес“, ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ: „Коста Петков“ — тел. 22-27, „Мадам

Бовари — това съм аз“, „Войници на свободата“

СТРАЖИЦА: „Развитие“ — тел. 24-42, „Отключване на дузата“, „Плетачката на дантели“, „Кой то пее, зло не мисли“

СУХИНОДЪЛ: „Трезвеноост“ — тел. 29-04, „Ключ без право на предаване“, „Той се казва Омибре“, „Луиде на стадиона“

КИЛИФАРЕВО: „Петко Ахчиев“ — „Празник на печените картофи“, „Данин“, „Пътешествията на Галвер“

ДЕБЕЛЕЦ: „Георги Николов“ — „Черни диаманти“, „Петроло търсачка“, „Мелодия на бела та нощ“

ДОЛНА ОРЯХОВИЦА: „Москва“ — „С любов и нежност“, „Усмивки от една лятна нощ“, ЗЛАТАРИЦА: „Стефан Понтоянов“ — „Якуб“, „Булевардът на Рома“, „Покри“

БЯЛА ЧЕРКВА: „Труд“ — тел. 672, „Вска седмица сватбен ден“, „Тоан луд, луд свят“, „Сваски бунт“

РАБОТНОТО ВРЕМЕ НА МУЗЕЙНИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ

Историческият храм „Царевец“ — всеки ден от 7 до 19 ч. Експозиция „Велико Търново — столица на Втората българска държава“ — тел. 2-31-67 — от 8 до 17 часа, починав ден — понеделник

Експозиция „Етнография в възрожденска Търново“ — от 8 до 17 ч., починав ден — вторник

Експозиция „Работническо революционно движение“ — тел. 2-38-47, от 8 до 17 ч., починав ден — сряда

Експозиция „Затвор-музей“ — тел. 2-23-64, от 8 до 17 часа, починав ден — петък

Музеяния кътване „Първа социалистическа обрча“, „Почаиница вети“, „Транссибирски експрес“, „Работни“, Родна къща на П. Р. Славейков“ се отварят по всяка на тел. 2-31-67.

Обща художествена изложба на историко-революционната тема - 78

Бельо МИТЕВ

„Утрото на 1. XI. 1893“

Нови книги

Орлин ОРЛИНОВ, Георги Димитров, Поема

В новата си поема О. Орлин пресъздава образа на великия българин и човека Г. Димитров. В нея звучи предупреждение.

даващият глас на героя от Лайпциг към народите за бдителност спрямо подплаващите на нова война, възниква се земята, която роди и открии титана на България и на прогресивното човечество.

ЛЕТНИ ДНИ НА ЦАРЕВЕЦ

Температурата минава 30 градуса, но старият Царевец, символ на величието на Търновград, е по-оживен от всякога. През лятото той живее своя най-пълнокръвния живот. Множество български и чуждестранни туристи всеки ден с интерес и възхищение тръгват по калдъръма на древния хълм, стотици ученици от различни възрасти получават тук своя първи урок по национална гордост и самознание.

Особено място във всекидневното на Царевец заемат археолозите. За тях летните дни са желани и необходими. Царственият хълм трябва да разкрие докрай своите тайни. Красивите думи и романтичните надежди никак не подхождат в размаха на кирки и лопати, на тежките колички с пръст. И все пак в работата по археологическите разкопки има нещо, което изключва шаблона и равнодушието. Наблюдавах някоя от бригадите — 105 осмоланика от великотърновските училища, които на така лятната си бригада тук. Те преравяха старателно всяка лопата пръст, вгледаха се с желанието поне

веднъж да се докоснат до миналото, да открият нещо в земните пластове. Както наскоро бригадите от обекта с научен ръководител Радко Анчева откриха златна ситантисна монета, а при Иван Димамбов — интересен керамичен съд.

Спирам при археолога Атанас Писарев, който в момента работи на един от най-интересните обекти — северозападния склон на хълма.

Допроучаваме некропола около църква 18 и сградите около нея — разказва той. — С откритите материали в тези сгради се доназа, че това е бил занаятчийски квартал. Открити са пещи с необработен железен материал, огнища с над 20 обработени костни предмети и суровини от еленови рога, друго огнище с 20 различни по форма и големина железни ножове, пещ с три хромела и голямо количество овъглено жито.

Всяка една, дори и най-малка находка, допълва общата картина, спомага в изясняването на моменти от българската история. А разкритата архитектура да

ва възможност за експонирани на обектите. Обрънах се към н. с. Атанас Попов, ръководител на Филмал на Археологическия институт при БАН във Велико Търново, с молба да сподели основните моменти от археологическите разкопки през този сезон.

Още през април започнаха разкопките на Царевец и квартал „Асе нов“. Сега сме в най-усиления период на проучванията за този сезон и в момента се работи на няколко обекта на Царевец, като продължава работата над средновековната улица в северозападния склон на хълма. На същия склон се трудят Атанас Писарев, Радко Анчева, Петър Славчев, Златка Генова, Лидия Квинто. Иван Димамбов довършва един обект около Патриаршията от миналите години. Тези дни с идването на студентите започват разкопки Тодор Овчаров и Йордан Алексиев. Така че ще се работи и на всички обекти, планирани на хълма Царевец, плюс нови

те във връзка с решението на Общонародния комитет за развитие на Велико Търново да бъдат проучени южните склонове на хълма. Там ще бъдат н. с. Пею Гатев от Археологическия институт и Георги Мавров от Великотърновския университет, който сега също е на Царевец.

През април започнахме работата и в квартал „Асе нов“ около църквата „Св. 40 мъченици“, където миналата и по-миналата година попаднахме на останки от манастира „Великата лавра“ и на новия град, новата крепост покрай река Янтра, която се явява първия укрепителен пояс на Царевец. През тази година разкопките са прехвърлени северно от църквата. Разкопките продължението на крепостната стена на север и нови килии, нови части от манастира „Великата лавра“. Тук задачата е по-сложна и по-трудна — ще се работи продължително време, защото обектът се оказва много голям. Но той е и много интересен, защото дава възможност да се разкрие една по-стара архитектура, която е свързана вече и с владетелите преди Иван Асен II. В нашата научна литература напослед

ък се дискутира около мерения пръстен в гроб 39 дали е на цар Калоян. Новите проучвания ще осветлят въпроса, тъй като намирането на по-стара архитектура от 1230 година показва, че на това място е имало манастир, имало е сгради от епохата на първите Асеневци — Петър, Асен, Калоян. Така че е възможно пръстенът да бъде на цар Калоян. Но разбира се, това изисква още по-прецизно проучване.

Тези дни започнаха разкопките и на Килифаревския манастир със студент под ръководството на доц. Янка Николова — един много интересен обект, свързан с книжовната школа на Теодосий Търновски.

...На Царевец летните дни са дълги. Всяка сутрин край археологическите разкопки на средновековния град застават 250 работници и бригадири, не малко археолози, влюбени в своята професия. Едва вечер утихва старият хълм. Тогава той е отново величествен и непостижим

Донка ХРИСТОВА

ИСТОРИЧЕСКАТА ТЕМА В БЪЛГАРСКАТА ДРАМА, ДРАМАТУРГИЯ И ТЕАТЪР

Петият преглед на историческата драма и театър „Поглед към вековете-75“ категорично потвърди тенденциите, които макар и несигурно, се проявяваха през 1975 година. Научно-практическата конференция по проблемите на историческата тема в българската драматургия и театър — заключителен момент на прегледа, обобщил е тенденциите. В доклада си ст. н. с. Невяна Инджева очерта основните насоки, в които се развива съвременната драматургия на историческата тематика. Анализирани са гледаните спектакли, членуващите в журито за актьорско майсторство, режисура и сценография доц. Снежина Панова, а. д. и. Максимилиан Киров, Веселина Ганева — режисьор, Колю Георгиев, доц. Димитър Канушев — председател на журито за драматургия, ст. н. с. д-р Чавдар Добрев — председател на журито за актьорско майсторство, режисура и сценография, отбелязаха новите явления в съвременния театър, авангардната позиция на режисурата.

Тук публикуваме моменти от основния доклад и от изказванията, които осветяват главни черти от облика на театралния преглед.

Ст. н. с. д-р Чавдар ДОБРЕВ:

Ориентация към преоценка на историята

Кое определя основния облик, главните търсения на Петия национален преглед на историческата драма? Дали това е монументалното изображение на народната съдба, опозитизирането на далечното минало, възхитата от погледа на възвишения герой, легендаризирането на обстоите, телствата и възможностите на колективиза да проектира себе си върху панорамата на огромните събития? Вероятно всички това присъстват в показаните спектакли, вероятно то до голяма степен предопределя атмосферата, своето образно съдържание, в който се развива сюжетът, тече действието. И все пак има нещо друго, което типизира стремежите и им дава физиономия.

Нашата историческа драма и театър според мен се насочват днес към една своеобразна преоценка на историята, към нейния вътрешен разрез, към анализ на онези същностни проблеми, които кореспондират пряко

ни, монолитични, с обремене на езиковата фактура, криеше и нови черти. Образът на цар Петър, конфликтите, предчувствието за промените в самия ход на времето бяха решени с оглед на друг тип духовна проблематика, която, без да изключва възвишения монолитичен приповдигнатост, клонеше към дълбочина, оценка на трайните човешки състояния, към диалектично въглеждане в историческия герой като носител на общонационална и общочовешка платформа.

Пред години Методи Андонов постави „Старчето и стрелата“ от Никола Русев. Със съвсем друг пластичен център върху гротескно-ироничното изображение, с открито двойствено отношение към персонажа, с неприкрити критика към естетиката на романтизма. Методи Андонов откри онзи път на историческия театър у нас, който интелектуализира темите и проблемите, отказва се от илюзионистичната природа на сюжетната разказ, за да вникне основните си тези за човека.

Много интересните търсения на Петия преглед отразяват на едно по-организирано равнище подобен кръг въпроси. В тази насока са главните сполуки. Но естествено като че ли и недостатъците. Сполуките като идеологически театрален възглед. В българския театър историческата драматургия реализира своята същност, философия, духовна проблематика. Отгърсвайки се от митичните на романтичния образ, тя превръща основния си герой в рупор на една колективистична идея.

Все по-често започват да се задават въпроси, да им се търси конкретен отговор, все по-активно се изследват причините за поразяването на опрелелени явления.

Доц. Снежина ПАНОВА:

Спектакли, посветени на националната психология и нейното развитие

Два от спектаклите, показани на прегледа — „От земята до небето“ на Н. Русев и „Чичовци“ на Иван Вазов — драматичназация на Методи Андонов, с режисьор з. а. Кривор Азария и Иван Добчев, ни отправят към темата за разкриване на националната психология, към нейното развитие, всъщност към психологическите аспекти на българската душевност. Нивото на текста и безспорно нивото на самите спектакли като режисура и актьорска интерпретация, позволява да се насочим към такъв проблем. Смятам този факт за по-кавалетен, защото за първи път не присъствуват на спектакли (тук не на последно място при блясък и спектакла на Велико Търново), в които тези проблеми бяха поставени в плана на интелектуална дискусия. Така за първи път не присъствуват на спектакли, които могат да предизвикат обсъждане, засягане проблемите на нашата култура, участието на театъра в нея, а не да ни затварят в тесните рамки на умислените констатации от театрално-технически характер.

Кое прави тук най-отрадно впечатление? Търсенето на националната специфика в образа, а по-вече в реакциите за сметка на възвишения образност и космична будност, на играта въобще, което сме наблюдавали в толкова много исторически спектакли, особено на историческа тема. Като че ли първа грижа на актьорите и режисурата е била да се изгради с общи усилия тази атмосфера и бит в широк смисъл на думата, това на строение и емоционален градус, които да ни върнат към изворите, към корените. Към моментите на възторг, опиянение и „От земята до небето“ или на мила, позната ни затворност, на едно дълбоко към света съзнание, което бистри политиката и бързо се паля и угасва в зависимост от разходките на беа, както в „Чичовци“.

И при общата висока оценка за тези спектакли се натъкнаме на една особеност. Дотолкова грижата за намяране образ на роля, на нейния порив и душевност е била основна, че това се е отразило в равностойните сили на актьорите в тези ансамбли, в които можем да отделим образа от изпълнението като по-високо. Но общото ниво е на сили, които измислят, допират. Бихме могли да говорим за изграждането на един колективен образ в отделните спектакли, образ, който в своето движение от сценично-забавно, комедийно и комедийното в „Чичовци“ стига до възвишения и героичното, до патристичния патос и решителност като кондензиран израз на народното желание за

Братска дружба, равноправни отношения

30 години от подписването на първия Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между НРБ и УНР

На 16 юли 1948 година бе сключен първият Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ между Народна република България и Унгарска народна република. През изминалите три десетилетия на съвместен труд България и Унгария постигнаха забележителен разцвет във всички области на социалистическото изграждане.

Развитието на българо-унгарското сътрудничество е особено интензивно в областта на икономиката, науката и техниката. Докато през миналата петилетка годишният обем на взаимния стокообмен бе около 100 милиона рубли, днес той възлиза на повече от 150 милиона рубли, а тенденцията за 1978 година е да достигне около 200 милиона рубли. Изменя се и неговата структура. Радостен факт е, че около 40 на сто от стокообмена е реализиран в резултат на трайно то производствено сътрудничество, което е гаранция за неговата възходна динамика. Задълбочаването на връзките между двете братски страни се осъществява особено успешно чрез създадените смесени българо-унгарски предприятия „Агромаш“ и „Интрамаш“. Двете предприятия, които са само една малка част от разнообразния спектър на богатите по съдържание икономически връзки между двете страни са ярък доказателство за силата на интернационалните отношения между социалистическите държави.

Значителни успехи са постигнати в специализацията и кооперирането на производството както на двустранна, така и на многостранна основа в рамките на СИВ. Едната трета от българския износ на машиностроителна продукция за Унгария се състои от подемно-транспортни машини. Унгария задоволява 95 на сто от потребностите си от електротелфери с български машини. От електрокари — 85 на сто и от мотокари — 30 на сто. Тези български изделия работят вече в повече от 3000 унгарски предприятия. Траен елемент на сътрудничеството стана и съгласуването на петилетните народногосподански планове. България и Унгария отделят особено внимание на перспективните промишлени отрасли. Те са специализирали в един от най-модерните отрасли — електрониката и електротехниката, големата химия, модерното селскостопанско машиностроение, фармацевтиката. Поставени са и принципните основи за съвместно излизане на двете страни на трети пазари.

Развиват се българо-унгарските връзки в областта на културата, образованието и туризма. През миналата година около 113 000 унгарци посетиха България, а 140 000 българи — Унгарската народна република.

Голям принос за всеотдайния прогрес в сътрудничеството между двете братски държави имат тесните контакти между БКП и УСРП. На срещите и разговорите между първите ръководители на двете партии другарите Тодор Живков и Янош Кадар не само са правили преглед на постигнатото, но се чертаят насоките на по-нататъшното разширяване и задълбочаване на двустранните отношения въз основа на марксистко-ленинското учение и пролетарския интернационализъм.

Братските отношения между НРБ и УНР, намерили израз в Договора от 1948 година и в неговото продължение от 1969 година, са пример за равноправни отношения, за братска дружба между двата народа, които са тръгнали уверено по пътя на социализма.

Христо СИМЕОНОВ

Оттук започна Втората българска държава

● От 1 стр.

вите и най-ранните му примери.

Отделно от археологическия материал имаме запазена картината на Христо Кабакичев, където известни части от фасадите са документиран и ни дават възможност за търсене архитектурния образ на църквата. Картичката е рисувана преди земетресението от 1913 г.

Когато правих графичната реконструкция на църквата, предвидих освен този купол и една кула, която би могла да се нарече звънарница. Макар че тук има един спорен момент относно времето, когато би могло да се допусне, че камбаната в България още не е съществувала. Аз обаче защитавам друга теза, че началото на ритуала в християнската църква започва в едно определено време. Какъв ли сигнал за започване на ритуала е подаван. В това съм напълно убеден. Това е било особено важно за църквата като „Св. Димитър Солунски“ и „Св. 40 мъченици“. Така че кулата или звънарницата е още един характерен белег на българската архитектура от периода XII-XIV в. Защото едната кула над притвора е явление, което се среща само в България.

Въпреки всички изброени доказателства все пак това е една Ваша хипотеза, която ще бъде доизградена над един запазен оригинал. При този случай предлагате ли някаква различна в строителния материал?

— Да, така е. Ние може би никога няма да я докажем абсолютно, докато не намерим един точен исторически материал или едно описание на очевидци от същата епоха, една картина или рисунка, или нещо от този род, което е изключено при нашите обстоятелства. Но ние сме длъжни заради важността на тематиката да го възстановим, ако искаме да направим един мемориален комплекс там. Ние трябва да върнем една сграда до близка до първообрази, доколкото можем научно да го защитим.

Това, което ще напомним по хипотезата, че ние имаме начин да отличим от оригинала, за да бъдем чест

ни по отношение на историята. Консервационната фага ни спасява дотолкова, доколкото ние ограничаваме оригинала от надстроена част. Но това, което надстроено е над консервационната фага, го връщаме донякъде от запазените ниши, които имаме в началото и по документи. Но оттам нагоре вече — куполът, покривната част и звънарницата са една хипотеза, авторско решение. И за да не водим до заблуждение, ние сме длъжни да снемим материал. Аз имам желание тук да работим с бигор, да бъде монотонно, в един цвят, решено в една техника, за да може колоритното въздействие да се подуча от документираните, от оригиналните части.

До корнизната част имаме пълни сведения за оригинала и ние го възвръщаме.

— А какво предвиждате за интериора на църквата, за да се превърне тя в един паметник, който да въздейства внушително на посетителите?

— Смятаме интериора да бъде едно въздействащо обемно пространство, наистина с документи, материали и исторически сведения как то за самия паметник, така и за епохата и най-вече за събитията — възстането на Асен и Петър. Цялата дворна обстановка ще бъде подчинена на този замисъл. Църквата и дворът трябва да станат място за ритуал, един мемориален комплекс. В двора може да се сложи барелеф, един паметник на самото възстание, на обявяването на Втората българска държава. Вътрешното пространство на църквата може да се насити със стенописи, които да се проектират с аспектът, по филмов начин да оживяват стенописите от XII — XIV в., които са и Търновската живописна школа. Може да се пусне някаква подложка музика, дикторски артистичен текст, които да подсилват въздействието. Там могат да се извършват и други ритуали — да се връщат дипломите на завършващите студенти по история. Ние трябва да използваме паметниците на историята и архитектурата за патристично и естетическо възпитание на младото поколение.

Христо МЕДНИКАРОВ

Ст. н. с. Невяна ИНДЖЕВА

Съвременната историческа драматургия — изследовател на миогледните проблеми

Историческата драма е един от вече развитите жанрове в нашата драматургия. За това свидетелствуват многобройните произведения, пресъздаващи разни образни различни епохи от нашето минало. Като част от националната ни драматургия тя носи отпечатъка на общите закономерности на развитие. В различните периоди в нея можем да открием съдържанието на те атралните възгледи на времето и границите на худо жественото познание на действителността, възгледа за човека.

Историческата драматургия е един от жанровете, които най-ясно са свързани с интелектуалното начало. Интелектуалният характер на тази драматургия се засилва от факта, че обект на изследване в нея са преди всичко мащабните проблеми на нацията, държавата, обществото, класата, онези вътрешно-конфликтни моменти, когато на преоценка се поставя един миоглед и му се противопоставя нова концепция за живот. Тази драматургия е свързана с миогледните проблеми, нейната специфика изисква про никване в закономерностите, родили едно историческо събитие, и тяхното философско осмисляне и обобщение. Ето защо тя е най-ясно свързана с интелектуалния ръст на времето, с дълбочината на осмислянето на общите закономерности в човешкото развитие и с познанието за характера на конкретното историческо събитие, за мястото му в прогресивния ход на историята.

Всъщност историческата драматургия през Възраждането и драматургията на Вазов са двете крупни звена, които градят националната основа за развитието на съвременната ни драматургия, като й предоставят своите открития в обща идейна насоченост и художествено овладяване на историческия материал.

Третият период, в който активно се развива историческата драматургия, е на шата съвременност. Много от най-различен характер са причините, които активизират този жанр. На първо място бих поставила марксистическото осмисляне на историческите процеси, което предоставя възможност да се погледне на събитията от националната ни история от нова гледна точка, да се потърси ново съдържание в известните исторически факти. Тясно свързан с това е и фактът, че все притежаваме по-дълбоки научни разработки на историята ни. Вероятно пак на едно от предните места трябва да се поставят и причини от друг характер, като засиления интерес на съвременния към изграждането на национално то си самосъзнание, към първоначалния на онези духовни качества, които сме пренесли през вековете.

Най-голям дял от съвременните произведения на историческа тематика са посветени на далечното минало — от създаването на българската държава до падането и под турско робство. Тук биха могли да се изредят произведенията на К. Зидаров, М. Петканова, Р. Радков, М. Милков и др. Почти всички те са написани към исторически мащабни моменти, които имат дълбоко преломение и конфликтен характер, като създаване на държавата, формиране на нацията, за щитата на нейното единство или политическата и свобода. Тази насока на историческата драматургия на

мира най-плътна изява в произведението на Камен Зидаров „Иван Шишман“. „Калоян“ и „Кан и магосникът“. Те ни завладяват с умението на автора да измери историческите мащаби на личността и нейното дело и едновременно да разкрие и човешката й същност.

В противовес на тази насока, която, както подчертах, има своите високи художествени постижения, в нашата съвременна поезия историческа тема се очертават и други стремежи.

Доц. Димитър КАНУШЕВ:

Българският театър и драматургията на историческа тематика подхвалят на смянение, на нова оценка редица художествени стойности и разработвайки фолклорни мотиви, оставяйки в патриархалното, далечното минало, разширяват и динамизират известни художествени форми.

В това отношение аз смятам, че най-продуктивен е опитът на Никола Русев и заедно с то ва искам да кажа, че тези търсения на истори

корява своя ход на развитието и драматургията, посветена на по-близкото. За сега в обсега и влизат пред всичко епизодите от борбата за национално освобождение с нейния върхов момент — Априлското въстание и събитията през Освободителната война. В тази насока са усиленията на Н. Русев, Р. Игнатов, Ст. Дичев, Н. Драгова и П. Стефанов. Те вече са създали редица произведения, които изразяват едно ново, съвременно отношение към тези крупни съ

ческата ни драматургия се съгласуват с някои други процеси в нашата литература. Например с тези неща, които прави Радичков като една крайна и най-продуктивна точка в разработката на фолклорните мотиви, неведнъж разработва ни в нашата литература. Това са процеси и търсения, които съвсем не изчерпват цялостно литературния процес, но са едно от най-интересните явления в него.

бития в съдбата на народа ни. По-категорично постижение в тази област представят пиесите, посветени на Априлското въстание.

И ако се спирам по-обстойно на пиесата на Н. Русев „От земята до небето“, то е поради факта, че тя отново ни повежда по пътя на съвременното и личното приобщаване към духовните величини, които Априлската епопея съдържа. Никола Русев чертае мащабите на големия историческо събитие и героичния характер на епохата чрез лирико-драматичните измения на човешката личност. В пиесата присъствуват исторически достовърни личности, но Русев не концентрира проблемното съдържание на времето само в техните изживявания. Те са изразители на най-висшите идеологически прозрения, без авторът да ги отдели от останалите герои. Те са част от това развълнувано народно миоглзие, което живее с мечтата за въстание. И тук об разът на народа няма ни то сборен, нито абстрактен характер, но си търси сво

З. д. и. Максимилиан КИРОВ:

„При сценографията естетичното, онова, което художникът показва като вкус, майсторство, композиционни решения се изяснява успешно единствено чрез възможността да реши функционално основните проблеми, които са заложени от режисурата в спектакъла.

Какво може да се каже като основна, преобладаваща черта в почерка или по-скоро в подхода на художниците? Всеки от тях се е стремил да постигне синтетично обобщение на формата на изразните средства, без да показва в нито един момент стремеж към разширяване на формални или предметно-пространствени съставки. Синтетичната обобщеност при всички случаи се съпровождаше от желание то на художниците да подпомагат функционално представените просто като място, върху което се разгрива действието. В този смисъл може да се посочи като успех на Стефан Савов решението на сценографията на „Процесът против богомилите“, където актьорите имаша свобода на възможност да действуват на сцената.

Пример за стремежа на художника активно да допълни или да скрие онова, което самата режисюрска концепция ни дава за спектакъла, е решението, което е намерил з. х. Светослав Генев в „Чичовци“.

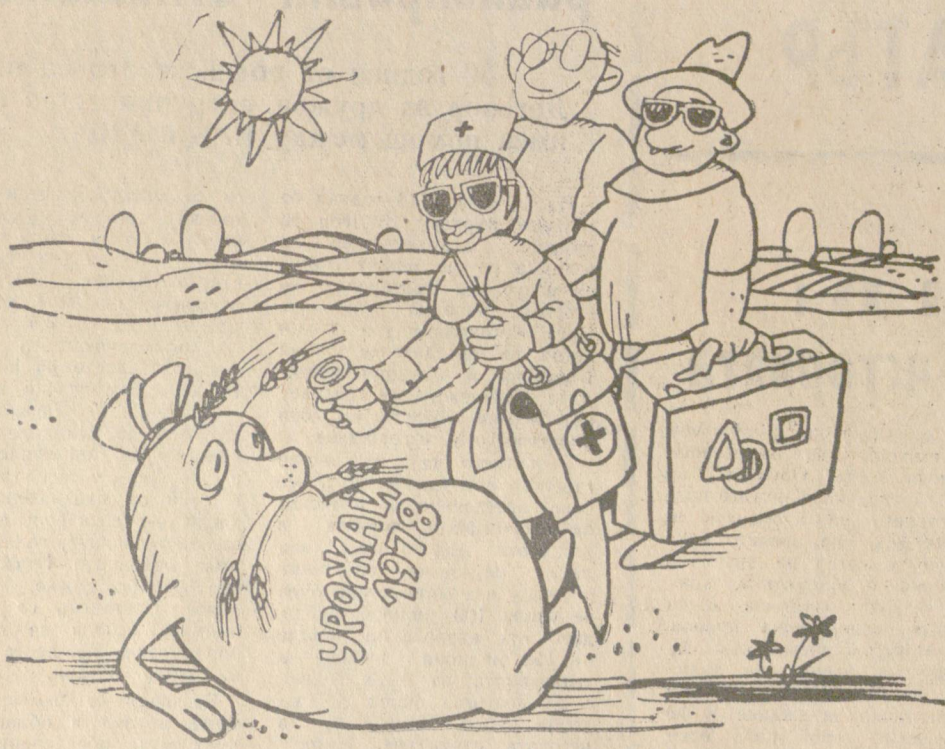
същността му. В пиесата на Ст. Канев „Процесът против богомилите“ този подход се изяснява в открито обобщаване на миналото от съвременно гледище, най-директно изразено чрез пренасяне на героите в различни времена и чрез открито вилетаната г хода на събитията оценка на съвременността, реализирана чрез поведението на чашитника от XX век.

Паралелно с драматургията, черпеща сюжет от далечното минало, вече ус

ите герои в жителите на известно възрожденско същност и върху естествения връзки между тях проектира проблемите на революцията.

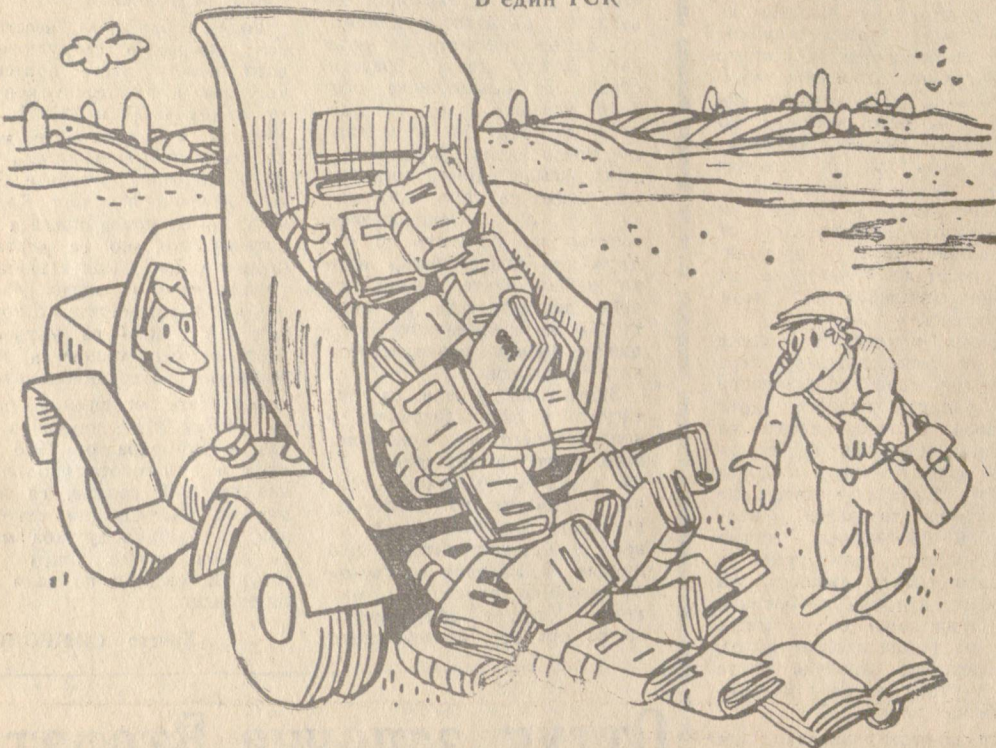
Пиесата „От земята до небето“ подчертава умение то на съвременния творец да превърне абстрактните научни констатации за обществени отношения в богати жизнени явления, пълнокръвни, вътрешно оправдани, логически произтичащи от разкриваните човешки индивидуалности.

КАК НЯКОИ РАЗБИРАТ ПОМОЩТА

— Сестро, извикахме ви да се грижите за пострадалия, докато ние сме на море!

В един ТСК

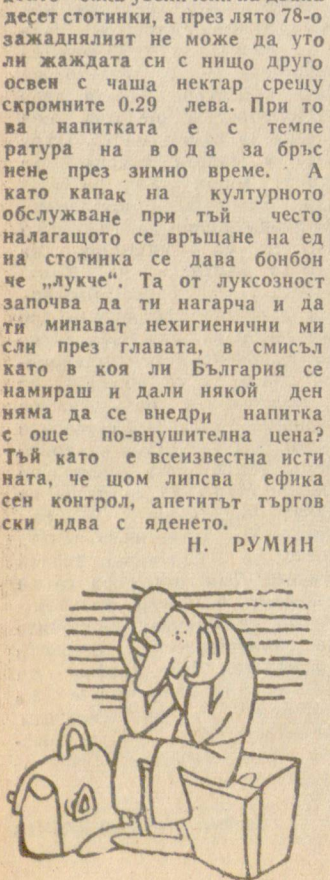
— Ха сега при тази литература да кажат, че нямаме ВТОРА КУЛТУРА!...

И СЪПЪ, И ТОПЛО ПЛЮС... „ЛУКЧЕ“

Едва ли ще се намери се риозен човек, който ще оспорва правилността на решение то — да се засили производството и съответно предлагането на луксозни стоки. Ясно е, че в днешно време потребителското търсене трябва да се задоволява във всички те му изтънчености. Наясно сме и по това, че каквато и да било стока — от първа, втора и т. н. — е необходима — не можем да я предлагаме само в луксозния и вид.

В този ред на мисли не би било зле да ви препоръчаме сладкарницата в автогара Велико Търново, която не само не е от категорията на „Балкантурист“, ами тъкмо наопаки — заведение за задоволяване нуждите на масовия потребител. На този заведение от чакане на автобуса си масов потребител обаче от сътворението на света не са предлагани обикновени напитки. Преди години специалитетът бяха си ронили от по десет стотинки, които бяха увеличени на дванадесет стотинки, а през лятото 78-о заведение не може да утоли жаждата си с нищо друго освен с чаша нектар срещу скромните 0.29 лева. При това напитката е с темпелатура на вода за бръснене през зимно време. А като капак на културното обслужване при тъй често налагащото се връщане на една стотинка се дава бонбонче „лукче“. Та от луксозност започва да ти нагарча и да ти минават нехигиенични ми сли през главата, в смисъл като в коя ли България се намиращ и дали някой ден няма да се внедри напитка с още по-внушителна цена? Тъй като е всеизвестна истината, че щом липсва ефикасен контрол, апетитът търговски идва с яденето.

Н. РУМИН

Като се тръгне от Горна (Оряховица) надолу, стига се до квартал „Гарата“. Но ако се вдигне глас отдолу, трудно се чува в Горна. Защото досега много гласове са останали „гласове в пустиня“.

Глас: „Елате ни вижте, хора, на какъв хал сме, като завалят дъждове и цялата вода отгоре се юрне надолу. И като няма къде да изтече, та пълзи мазите и до мовите ни. Няма ли кой за нивелацията и канализацията на улиците: „Цар Освободител“, „Х. Стоянов“, „Ил. Макарински“ да помисли?“

Глас: „Докога ще стоят неугледните бараки, ползувани за гаражи от хора, които не живеят вече в района на гарата? Докога ще заемат място в междублоково пространство на блокове 42, 43 и 47, където, ако се махнат, може да се направи детска площадка, за да не играят децата ни по улиците?“

Глас: „Кога Жилфонд ще се намери да ремонтира блоковете, пострадали от зе

ГОРЕ-ДОЛУ

АНТОН ТРУФЕВ

ОПТИМИЗЪМ

Днес мало и голямо е технически грамотен и знае, че голяма част от моторните превозни средства имат двутактова бензинова смес. Идва обаче момент, в който същата тази смес изгаря и водичките започват да горят от желание час-по-час да заредят резервоарите.

Същите желания имаме и гражданият „Х“, чийто автомобил някъде към Горна Оряховица беше останал почти без бензин. „Х“ спря колата на горнооряховската бензиностанция №1 — изтох и засана пред бензиновата колонка като пред икона. Колонката остана без мъвна. Вместо нея красноречиво говореше поставената върху нея табелка — „Бензиностанцията не работи от началото на годината. Причината — спукан тръбопровод“.

Според теорията на вероятностите на отчаяния „Х“ остават две възможности. Или да няма капка гориво, или да му е останало колкото да стигне до другата горнооряховска бензиностанция. Нека бъдем оптимисти и да приемем втората възможност — „Х“ се е добрал до бензиностанция №2 — север. Вода

чът отново пада на колене пред колонката, но бързо го вдигат и му обясняват, че е повредена смесителната и двутактова смес няма.

При това положение изчезва и най-вероятният оптимизъм, тъй като Горна Оряховица, както и голяма транспортна централ, с тези неремонтирани съоръжения в най-оживения сезон едва ли може да служи за център на ведро настроение у хилядите водачи.

И. ВАНОВ
(По материал на Абрам Абрамов)

Ще се тухкат ли ЮНАЦИТЕ?

Случаят е известен. Има ло на времето една златна ябълка, която, като узряла, дошъл да я пази един юнак. Пазил юнакът здраво и съзнателно. Цяла нощ будувал и не мигнал. Чак на разсъмване, като почнало да просветлява, се отпуснал и задрямал съвсем мъничко, а като отворил очи ябълката вече я нямало.

Ние направихме справка, но никой не може да ни каже какво струва една златна ябълка, та после да пресметнем какво е коствувало отпускането на юнака. Всички обаче твърдят, че отпускането на нашите юнаци от

комплексите и стопанствата в напояването може да струва милиони. Щото и тяхната работа е като в приказката. Толкова месеца досега труд и усилия, за да отгледат реколтата, дото и златните ябълки не струват пред нея, а като дойде време да я полелят, за да са сигурни, че ще се окажат малки хамбарите наесен, скръстиха ръце и гледат очаквателно облаците — няма ли поне капка дъжд! Че трябвало всеки ден в окръга да се поливат по 21 800 дека, хич не ги интересува.

Ако не беше така в АПК — Павликини, където има

най-много поливни площи, нямаше да полелят досега са мо 60 000 декара, а в Странжикския и Великотърновския комплекс още по-малко. То ва, че имало дневни графици, че повечето от дъждовалната техника дреме в стопанските дворове малко стряска нашите хора. А като ми не още някой ден и да се стряска, все тая ще е. На кога юнакът разправял: „Ех, каква ябълка беше. Ако не бях задрямал... а ние сигурно ще се тухкаме: „Ех, каква реколта имаше! Ако не беше засушаването...“

К. СЛЪНЧЕВ

ХУМОР И САТИРА

НА СУХО

Пече юлско слънце, та зе мят пука.

А в село Камен, съвсем близо до новопостроения бригадирски лагер, пука не що друго. Това е басейнът, който много отдавна е забравил предназначението си. И само напуканите му стени продължават да се пукат на сухо. А ще тръгнат бригадирите в тази юлска жегата да дн

рят прохлада след изнурителния труд.

В същото време, за да може да се използва басейнът, е нужно да се направят съвсем малко: да се почисти, да се ремонтира, да се сложат врати на кабините за събличане (десет на брой) и ако заслужават бригадирите, басейнът да се напълни с вода.

Не е оправдано, след като са похарчени толкова средства, да не се направят необходими, та басейнът да „изплува“ от блатото на забравата и да може в него не само да се плува, а да се организират и състезания по плуване.

Братя ОСТРИЛКОВИ
Снимка Николай ХРИСТОВ

Хайде на сладоледа!

„Хайде на сладоледа!“ — провикват се свинските продавачи от павилионите по главната улица. И тича много и голямо. От ръката на продавача чашки те преминават направо в клиента. Няма защо да се теглят, стоката се продава си тъй, на очи. Везните са само за украса. Пък колко ще ти сложат в чашката — 80—90 ли грама, ни кой не знае. Един свински шегазлия веднъж каза, че му сложили чаша с 150 грама, но... в две чашки. Шегите са си шегите, но сладоледът е с пари. „Каква по капка вир става!“ — казва народът. Стотинка по стотинка кола става, пък може и цяла кола — казаво ние и със завист гледаме как сладоледът продължава да преминва от продавача към клиента, без да се докосне до везните.

Так е в Свищов по павилионите през лятото. Търговията и полевина. Нека другите търговци от окръга да запознаят при нас, за да обменяят опит.

СЪБИ ПРОКОПИЕВ

ОСИЛЧЕТА

Всяко нещо тежи на мястото си. Неприбраната реколтата също.

ВЪЗДИШКА ОТ БЛОКА
Детето ми креще, какво ли прави на морето!

ОБЯВА
Художникът Н. П. търси неохотен блок, за да довърши картината си „Пшеница“, Г. ИЛИЕВ

ВЕСЕЛ ВЕСЕЛИН

ПЕЧАЛНИ ГРЕШКИ

- Изкачиха върха с Мъжена линия.
- Организирах автоДоход.
- Беше добър Бесен специалист.
- Доставиха на завода няколко Зормашини.
- Сега учениците са в голямо междофасие.
- Все искаше някой да го подпише.
- След мача направиха раздор на играта.
- Тя му поиска Брошка.
- Посетиха организираната излъжба-базар.
- Купи си Навописан речник.

Николай БОЯДЖИЕВ

Телевизия

СЪБОТА — 15 ЮЛИ

10.00 — „Тона“ се случил на 35-а май — детски сериен филм (111 епизод); 10.15 — „Горещи следи“ — детски игрален филм; 11.20 — Концерт на Естрадния оркестър на Българското радио; 12.10 — „Сто грама за храброст“ — съветски игрален филм; 13.30 — Информационен дневник; 14.30 — „Управление на автомобила“ — учебно-инструктивен филм (XII предаване); 14.35 — „Възходът на човека“; „Строежът на камък“ — сериен научно-популярен филм (111 епизод); 15.25 — „Патимата от Моби Дик“ — български игрален филм; 16.55 — „Джаз“ — Сопот-78; 17.30 — Нови ни; 17.40 — Спортна мозайка; 18.00 — „Една ваканция“ — детски игрален филм; 19.30 — „Брей, юначе, лудо младо“ — концерт — народна музика (ТВ център — Благоевград); 19.50 — Лека нощ, деца!; 20.00 — По света и у нас; 20.30 — „Ролни и познати“ — телевизионен филм на ГДР (II епизод); 21.50 — Международен турнир по мотокрос — репортаж; 22.40 — „Телокранител“ — хумористична инициатива от Гр. Горня и Ар. Арнаудов; 23.00 — Новини; 23.10 — „Д. живее Ба нковски“ — чехословашки телевизионен филм (II епизод);

ВТОРА ПРОГРАМА

17.50 — Студия „Прогрес“; 18.30 — Вечер, днес, утре; 18.50 — „Лъж и котарак“ — детски филм; 19.00 — „Паяжия“ — унгарски игрален филм; 20.30 — IX международен балетен конкурс (II тур); — директно предаване от Варна; 21.50 — Новини — БТА; 22.00 — По света и у нас.

НЕДЕЛЯ — 16 ЮЛИ

10.00 — Детско телевизионно утро с участието на чавдарчетата и пионери от град Сандански и Благоевград; 11.05 — „Игриво хорце“ — изпълнения на Тракийски пионери ансамбъл — тр. Хасково (ТВ Център Пловдив); 11.20 — Саюза на Родината; „Песен за април“; 11.40 — „Освещаване“ — документален филм; 12.00 — „Светът в действие“ — документално-публицистично предаване; 13.00 — Сабвайна програма; 13.30 — Информационен дневник; 14.30 — „Ролни и познати“ — телевизионен филм на ГДР (II епизод); 15.50 — „Искра“ — документален филм; 16.10 — Концерт на естрадния ансамбъл; 17.00 — Атлас — „Екватор“; 17.30 — Новини; 17.40 — Телене на Тото-2; 17.45 — Слово на извънредния и пълномощен посланик на Република Ирак у нас по случай Националния празник на страната; 17.55 — ТВ обектив; 18.50 — Спортна програма; 19.35 — „Маймуната“ — детски сериен филм (8 еп.); 19.50 — Лека нощ, деца!; 20.00 — Паяжия; 20.45 — Спортен експрес; 21.00 — „Горещи следи“ — канадски телевизионен филм; 22.10 — „Вска обща е слънце“ — забавна програма; 22.45 — Новини.

ВТОРА ПРОГРАМА

18.30 — Вечер, днес, утре; 18.50 — „Лъж и котарак“ — детски филм; 19.00 — Вечер на краската те леджовите; 20.30 — IX международен балетен конкурс (II тур); — директно предаване от Варна; 21.50 — Новини — БТА; 22.00 — Ясна норама.

ПОНЕДЕЛНИК — 17 ЮЛИ

17.30 — Новини; 17.40 — За пионери; „Бабиният двор“; 18.00 — „Пълномощен посланик на ИК“ — док. филм; 18.20 — Здраве, обществено време; 19.00 — Саюза на Родината; „Неочакван вариант“; 19.30 — Творчески портрет на и. а. Димитър Павлов; 20.00 — По света и у нас; 20.30 — ТВ театър; „Конармия“ от Исак Бабел; 22.10 — Първообразът; 22.20 — „Скални рисунки“; 22.30 — Новини.

ПРОДАВАМ „Варшава“ — минала преглед. Велико Търново, „Поборническа“ № 34, Димитър Зафиров. Справка по всяко време.

ПРОДАВАМ „Москвич 412“, Г. Оряховица, тел. 4-34-53 — служебен, домашен 4-10-94.

ПРОДАВАМ „Пежо-204“, Велко Търново, „Балванска битка“ 75 Б, тел. 2-36-51, втр. 51, Златев.

ПРОДАВАМ спешно млад кон и нов фејдер с гумени колелета. Справка: с. Присново, Иван Недков.

ПРОДАВАМ стереоскасет фон 2 х 7 вата — 17-19 часа, тел. 2-28-52.

ПРОДАВАМ „Вартбург“, гр. Троян, ул. „Л. Каравелов“ 4 — вечер, тел. 20—93.

ПРОДАВАМ ремарке за лек автомобил, регистрирано, „Раковски“ 16, В. Търново, след 18 часа.

ЗАМЕНЯМ едноставен в Г. Оряховица с подобен Павликини или В. Търново. Г. Оряховица, „Д. Благоев“ 16 — Б. Витанов, петък, от 13 до 17 ч.

ЗАГУБЕН сандък с печатни платки за ЗЗУ — Пловдив във Великотърновския окръг. Който го е намерил да се обадя в Автостановство №1 — Пловдив.

ИНДЕКС 21301